

Дзвонар

Еміль Верхарн

Переклад: Микола Терещенко

Мов череда сліпих биків,
Роздрочених, наляканих, — у час вечірнім
Буря, гніві

І раптом понад мур сумирний,
Що церкву облягає, — блискавиця!
І вже горить у небесах дзвіниця.

Старий дзвонар в жахнім одчаї
Німий, мов камінь, поспішає
На пожежу.

Вежа
Угору здійснюлась стовпом.
І вже огонь у даль спішить
Жагучим хижаком.

Нічне містечко встало вмиль,
І лица у людей, їх очі
Потворними здаються серед ночі,
І чорна цегла кров п'янку
П'є на будинку, на даху.

Старий дзвонар в широкому безкраї
Своє безумство диким дзвоном крає-

Вежа!
Вона собою заступила небосхил;
І стрілами червоних жил
Сягає річки і болот;
Спішить на крилах іскр у ліс,
І гне дерева, палить хмиз,
У далеч кидає свій льот.
Під танок полум'я, у темних шатах,
Тікає тінь, — огонь у хатах.

А з бань за мить униз летить
Гарячий хрест, якому цілий світ
У жертву ніс і кров, і піт.

І з усієї сили б'є старий дзвонар,
Хай полум'я залле Небесний Цар.

Вежа!

Огонь на лапах підповзає
До серць камінних стін,
І вище їх підскакує, гасає
У диких корчах гнівний дзвін.
І зграї сов і вороння
Летять із ляку навмання,
І б'ються дзюбами об скло вікон,
І палять пір'я об огонь,
Ідуть, спішать в нерівний бій.
І враз вони в нічній габі
Знаходять смерть собі.

Старий дзвонар засмаглими руками
Гойдає дзвін під вічними зірками.

Вежа!

Вона мов куш в огні густім,
Що розпростерсь од краю і до краю
Своїм гіллям палючим і п'янким;
Огонь суворий у зубах стискає,
Мов лютуй звір,
І блоки, й дошки, й сволок;
Палає божевільний вир,
Де дзвони дзвонять і кричать на сполох.

Передчуваючи кінець, дзвонар старий
Про власну смерть кричить згори.

Вежа!

Під гам нічних людей.
З розбитих вікон і дверей
Гогоче полум'я, мов із печей.
І під останній смертний крик

Застиг одчай в огнях очей.
Стара дзвіниця
Схилилася, мов глиця;
Здається, кожен поверх під огнем поник,
Зігнувсь, кладе земні поклони.
А як упали дзвони —
Земля замовкла тут навікі

Старий дзвонар під ними ліг.

І дзвонів більш у нас не чути —
Одбили серце, розтрощивши груди.

Джерело: Державне видавництво художньої літератури, Київ, 1946.

Переклад: Микола Терещенко